

Vennegjengen familiebarnehage
Haldor Flatens veg 2
N-7081 SJETNEMARKA

Vår saksbehandler
Tonje Liseth Rødsjø

Vår ref.
19 /10964/614/A10/&58/
oppgis ved alle henv.

Deres ref.

Dato
12.09.2019

Vennegjengen familiebarnehage - Rapport for tilsyn etter forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler

Miljøenheten gjennomførte 7. juni 2019 tilsyn med Vennegjengen familiebarnehage. Formålet med tilsynet var å vurdere hvordan barnehagen ivaretar krav gitt i forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v. av 1. desember 1995.

1. Sammendrag

Vennegjengen familiebarnehage fremstår som en veldrevet barnehage med fokus på å ivareta barnas sikkerhet. Barnehagen har utarbeidet et godt internkontrollsystem, men må jobbe mer med enkelte momenter av dette. Rutiner for hvem som skal varsles i henhold til opplysnings- og informasjonsplikt bør avklares. Barnehagen bør spesifisere hendelsene bak risikovurderingene og tilpasse internkontrollsystemet til sin barnehagedrift. Det anbefales at noen punkter i beredskapsplanen konkretiseres, og at barnehagen øver på flere beredskapshendelser.

Det ble ved tilsynet ikke funnet avvik, men gitt fire merknader som representerer forhold hvor vi vurderer at barnehagen har et forbedringspotensial:

Merknad 1: Vennegjengen familiebarnehage bør avklare rutiner for opplysnings- og informasjonsplikt.

Merknad 2: Vennegjengen barnehage bør jobbe mer med risikovurderingene som er utarbeidet.

Merknad 3: Barnehagen bør konkretisere beredskapsplanen, og systematisere og tilpasse internkontrollsystemet til sin barnehage

Merknad 4: Barnehagen bør gjennomføre øvelser av flere beredskapshendelser.

2. Beskrivelse av Vennegjengen familiebarnehage

Vennegjengen familiebarnehage er en privat familiebarnehage med godkjenning for åtte - ti barn i alderen null til tre år. Familiebarnehagen drives i et privat hjem hvor de disponerer lokaler som stue, kjøkken, lekerom, gang og toalett. Barnehagen benytter inngjerdet hage som uteområde.

3. Reviderte områder og funn

Tilsynet ble gjennomført som et tematisyn med hovedfokus på risikovurderinger, beredskapsplaner og internkontrollrutiner for å ivareta barnas sikkerhet.

Tilsynets hensikt:

- vurdere om barnehagen har tilstrekkelig oversikt over og har vurdert risikoforhold i barnehagen
- vurdere om barnehagen har hensiktsmessige rutiner og internkontroll slik at ulykker og skader forebygges
- vurdere om barnehagen har hensiktsmessige planer for håndtering av ulykkes- og faresituasjoner

Følgende paragrafer ble vektlagt under tilsynet:

- § 4 Internkontroll
- § 7 Generelle krav
- § 14 Sikkerhet og helsemessig beredskap.

Tilsynet omfattet en gjennomgang av virksomhetens internkontrollsystem knyttet til de nevnte paragrafene, ved granskning av dokumenter, intervjuer og verifikasjoner. Tilsynsmøtet ble gjennomført som en samtale med styrer.

Innhold i rapporten:

Rapporten omhandler kun eventuelle avvik og merknader som er avdekket under tilsynet. Det er ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens arbeid innenfor forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v.

Definisjoner:

Avvik defineres som mangel på oppfyllelse av krav gitt i eller i medhold av lov eller forskrift.

Merknad er forhold som ikke nødvendigvis er i strid med krav fastsatt i eller i medhold av lov eller forskrift, men der vi mener det er et forbedringspotensial.

Dokumentasjon fremlagt ifm. tilsynet:

- Risikovurderinger, rutiner og beredskapsplan
- Dokumentasjon av at forventning i veilederen Miljø og helse i barnehagen er ivarettatt
- Årshjul for HMS

Deltakere ved tilsynet var:

Marianne Buberg, eier/styrer
Rune Berg, rådgiver Miljøenheten
Tonje Liseth Rødsjø, rådgiver Miljøenheten

3.1. AVVIKSHÅNDTERING OG OPPLYSNINGSPLIKT

Merknad 1: Vennegjengen familiebarnehage bør avklare rutiner for opplysnings- og informasjonsplikt.

Observasjoner:

Barnehagen har avviksskjema for mindre hendelser, samt egen logg i krisepermen som benyttes ved mer alvorlige tilfeller. Det er styrer som skriver avviksskjema, men ansatt kjenner også rutinene for avvikshåndtering. Styrer og ansatt går fortløpende gjennom hendelser som har skjedd i løpet av dagen, i tillegg til at de gjennomgår samlet på møte hver tredje uke. Barnehagen er kjent med sin informasjons- og opplysningsplikt, og har innarbeidet rutiner for å melde til for eksempel tilsynsmyndighet, kommuneoverlege, politi og foreldre.

Vurdering:

Forskriftens § 4 viser til at virksomheten skal ha et skriftlig internkontrollsystem, og henviser til internkontrollforskriftens § 5 om innhold og hva som skal være skriftlig. Her fremgår at rutiner for å avdekke, rette opp og forebygge overtredelser av krav i lover og forskrifter skal dokumenteres skriftlig.

Forskriftens § 5 viser til at leder for virksomheten plikter å legge frem de opplysninger som er nødvendige for at kommunen skal kunne gjennomføre sine oppgaver etter forskriften. Veilederen til forskriften viser eksempler på hvilke type forhold dette kan gjelde.

Etter vår vurdering viser barnehagen tilfredsstillende praksis for avvikshåndtering. Imidlertid bør avviksrutinen skriftliggjøres. Videre bør barnehagen avklare i samtlige av sine rutiner hvem avviket for de ulike hendelsene skal meldes til, se for eksempel under "Foreldre som er ruset", "Gisselsituasjon" og "Overgrep fra personalet" i beredskapsplanen. Styrer er klar over at alvorlige hendelser skal meldes til Miljøenheten, men mangler dette i flere av de skriftlige rutinene for alvorlige hendelser.

3.2. RISIKOVURDERINGER

Merknad 2: Vennegjengen barnehage bør jobbe mer med risikovurderingene som er utarbeidet. Følgende punkter vil være relevante å vektlegge:

- Spesifisere hendelsene bak risikovurderingene.
- Spesifisere rutinene i ROS-analysene, eventuelt henviser til de skriftlige rutinene.
- Risikovurdere flere forhold i barnehagehverdagen.
- Fjerne risikovurderinger som ikke er relevante for barnehagen.

Observasjoner

Barnehagen har benyttet seg av erfaringer i barnehagesektor i Midtre Gauldal kommune ved utarbeidelsen av beredskapsplanen. Styrer har tatt utgangspunkt i deres mal for beredskapsplan og gjort tilpasninger til sin virksomhet. Alle risikovurderinger med tilhørende beredskapsplan er samlet i en perm. Barnehagen har i tillegg egen kriseperm kjøpt fra Personalomsorg AS. Risikovurderingene som er gjort dekker mange risikoforhold i barnehagehverdagen, også aktiviteter de ikke gjør (som f.eks bålbrekking).

Vurdering

Forskriftens § 7 og 14 krever at barnehagen skal planlegges og drives slik at skader og ulykker forebygges og skal sikre at uønskede hendelser får så begrensede konsekvenser som mulig. Veileder til forskriften, Miljø og helse i barnehagen, utdyper at barnehagen skal gjennomføre risikovurderinger av forhold som omhandles i forskriften og som kan ha betydning for barnas helse og miljø (§ 7). Dette henger sammen med det formålsparagrafen sier om systematisk forebygging av sykdom og skade, ikke bare rutiner for håndtering av slike hendelser når de først oppstår. Risikovurdering er en kartlegging som gir oversikt over og vurderer farer og problemer som kan oppstå i barnehagen. Den brukes for å vurdere om eksisterende tiltak er gode nok eller om virksomheten må iverksette nye tiltak for å redusere risikoen. Risikovurderingene skal danne grunnlaget for virksomhetens rutiner og skal være skriftlig.

Vårt inntrykk er at Vennegjengen barnehage har fokus på risikoforhold og å ivareta barnas sikkerhet. Vi anbefaler at barnehagen spesifiserer hvilke uønskede hendelser som kan inntreffe ved de ulike forholdene som er risikovurdert. Forebyggende og konsekvensreducerende tiltak og rutiner bør dessuten beskrives bedre i risikovurderingene, alternativt kan det henvises til disse med en tydelig anvisning om hvor de er å finne. Barnehagen har gjort risikovurderinger som ikke er relevante for deres virksomhet, for eksempel bålbrekking. Vi anbefaler at disse tas ut, og at barnehagens internkontroll for øvrig tilpasses prinsippet om at det som er barnehagens uvedkommende ikke skal være en del av internkontrolldokumentasjonen. Slik vil internkontrollen kunne representere driften av barnehagen. Det kan også være hensiktsmessig å systematisere internkontrollsystemet ved å skille rutiner som benyttes daglig fra rutiner som tilhører mer alvorlige hendelser. Da er det lettere å finne frem ved en beredskapshendelse. Utover dette anbefaler vi

barnehagen å risikovurdere flere forhold i barnehagehverdagen, som for eksempel matlaging, måltider og hente/bringe-situasjon.

3.2. BEREDSKAP

Merknad 3: Barnehagen bør jobbe mer med å konkretisere beredskapsplanen.

Merknad 4: Barnehagen bør gjennomføre øvelser av flere beredskapshendelser.

Observasjoner:

Barnehagen har utarbeidet beredskapsrutiner for hver risikovurdering. I tillegg har barnehagen en kriseperm som beskriver beredskap for alvorlige hendelser. Barnehagen gjennomfører ikke andre beredskapsøvelser enn brann.

Vurdering:

Barnehagen anbefales å konkretisere noen av punktene i sin beredskapsplan. Beredskapsrutinene for "Barn som forsvinner" bør eksempelvis inneholde en tidsangivelse for når politi skal kontaktes. Dette gjelder også for beredskap ved "Kidnapping av barn". Videre vil det være hensiktsmessig å tilføye førstehjelp også i beredskapsrutinene for "Ulykke ved soving". Dette er svært relevant med tanke på kvelningsfare dersom barnet skulle kaste opp, eller få snorer eller lignende rundt halsen ved søvn og hvile. Det vil også være hensiktsmessig for barnehagen å vurdere tydeliggjøring av beredskapsrutiner for "Kraftige allergiske reaksjoner". Grensene for når lege bør kontaktes ved en allergisk reaksjon trenger ikke å være like intuitive som ved et benbrudd for eksempel. Hvilke symptomer ved allergisk reaksjon barnet skal ha før lege kontaktes kan med fordel konkretiseres i beredskapsplanen. Utover dette er det svært viktig med bevissthet rundt familiebarnehager som særlig sensitive ved alvorlige hendelser. Da barnehagen består av få ansatte, bør det være avklart med en voksen som kan komme på kort varsel og bistå dersom det skulle oppstå en beredskapshendelse. Utover dette bør barnehagen gjennomføre øvelser av flere beredskapshendelser.

4. Regelverk

- Lov av 2011-06-24 nr.29 om folkehelsearbeid (folkehelseloven).
- Forskrift av 1. desember 1995 om miljørettet helsevern i barnehager og skoler med veileder, "Miljø og helse i skolen", Helsedirektoratet april 2014.

Annet relevant regelverk:

- Forskrift av 1. januar 1997 om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (Internkontrollforskriften).

Med hilsen
TRONDHEIM KOMMUNE

Silje Salomonsen
konstituert miljøsjef

Tonje Liseth Rødsjø
rådgiver

Elektronisk dokumentert godkjenning uten underskrift

Kopi: Fagenhet for oppvekst og utdanning